

Pracovní listy pro gymnázia - řešení

Kvíz:

1 – a, 2 – b, 3 – c, 4 – c, 5 – a, 6 – b, 7 – c, 8 – a, 9 – b, 10 – c)

Správně spojte česká národní hesla:

Hej Slované! Ještě naše slovanská řeč žije!

Zpěvem k vítězství a vítězstvím k slávě!

České dítě do české školy!

Slezská vlasti, půdo svatá, zemi nejkrásnější všech!

Kdo se za řeč otců stydí, hoden potupy všech lidí!

Víra, vlasti síla!

Vyřaď pojem, který nepatří mezi ostatní a napiš proč:

1 – a; jedná se o tělovýchovný spolek, ostatní jsou osvětové a vzdělávací spolky

2 – d; jedná se o básnickou sbírku, zbytek jsou periodika

3 – b; národní pracovník působící v Orlové, ostatní působili ve Frýdku

4 – a; jedná se o správní normu ze 17. století, ostatní spadají do 19. století

České názvy některých obcí na Těšínsku se v 19. století lišily od těch dnešních. Jistě uhodneš, kam měl národní obrozenec namířeno, když šel do:

Dombrové

Doubrava

Ratimova

Vratimov

Blendovic

Bludovice

Pětvaldu

Petřvald

Tošonovic

Tošanovice

Polské Ostravy

Slezská Ostrava/Ostrava

Venclovic

Václavovice

Záblače

Záblatí u Bohumína

Ve kterém spolku se angažovaly osoby na obrázcích? Odpovědi jsou ukryty ve výstavě.

1 – Bruzovská beseda (Josef Onderek)

2 – Slovanská vzájemnost v Těšíně

3 – Tělocvičná jednota Sokol v Bašce

4 – Čtenářsko-ochotnická besídka v Lískovci

5 – odbor Matice osvěty lidové ve Frýdku (Ferdinand Resler)

6 – Svěpomoc, národně vzdělávací beseda dělnická v Těšíně

Určete podle detailu o jakou budovu se jedná a ve které obci se nachází. Odpovědi jsou ukryty ve výstavě.

1 – spolkové místnosti čtenářské besedy v Hrušově (nyní městská část Ostravy)

- 2 – Národní dům v Doubravě
  - 3 – stará Sokolovna v Orlové
  - 4 – česká škola v Lazech
  - 5 – Česká škola v Rychvaldu
  - 6 – české mateční gymnázium v Místku
  - 7 – česká obecná škola ve Frýdku
  - 8 – Kostel Všech Svatých v Sedlištích
  - 9 – sokolovna v Bohumíně
- (za každý 1 bod)

Vyber správná slova v textu:

Blandina Čížková se narodila v *Čechách*. V deseti letech s rodiči přistěhovala do Těšína. Vzděláním byla *učitelka*, ale proslavila se jako vynikající žurnalistka a spisovatelka. Byla dlouholetou redaktorkou *Novin Těšínských*. Později z Těšína odešla a usadila se v *Místku*, kde si otevřela *obchod s prádlem*. Po první světové válce vedla místní knihovnu.

Poznej, o kterou osobnost se jedná:

- 1 – Jan Winkler
- 2 – Augustin Petr
- 3 – Karel Havlíček Borovský

Křížovka

- 1 – DTJ
- 2 – MUZEJNÍ
- 3 – ŽIJE
- 4 – SMOL
- 5 – SPOLEK
- 6 – JOSEF
- 7 – HEYDUK

Tajenka: Tužme se

Vychází
každý pátek o 4. hod. odp.

Předplatné:
celoročně K 6.—
půlročně K 3.—
čtvrtročně K 1.50
s donáškou
do domu roč. K 6.60

Jednotlivá čísla
po 12 hal.

OBRANA SLEZSKA

Redakce:
v Orlové číslo 586
Administrace:
v Orlové číslo 586.

Inseráty
se přijímají za mírné poplatky.
Reklama se nebratří.
Dobrotly se nebratří.

2. číslo.

V Orlové, 19. srpna 1910.

I. ročník.

Čeští rodičové!

(Slovo před zápisem do škol.)

Doba prázdnin chýlí se k svému sklonku. Nordmarkáři se Schulvereinem, jakož i německý velkokapitál počínají novou výpravu: honbu na české děti! Verbují české děti pro školy německé, přemlouvají a znásilňují české rodiče, aby děti své zaprodali německému molochu, který z českých dětí má nadělati otroků německého kapitálu. I vy budete státi před otázkou: „Kam dáti své děti do školy?“ Děti, toť poklad Váš nejdraší! Žijete pro jich příští blaho, lopotíte se pro ně, doufáte ve stkvělou jich budoucnost. Rozumělo by se tedy samo sebou, že dáte děti své do té školy, která jim poskytne nejlepší vzdělání, nejlepší přípravu pro život příští, že děti své dáte do školy české, řídíce se příkazem velkého vychovatele národa J. A. Komenského „*České dítě patří do české školy*“.

Leč dosud je mnoho neprozřavých rodičů, kteří se domnívají, že nejlépe se postarají o své děti, když je dají do školy německé. Jednání své odůvodňují jednak tím, že prý je nutno, aby dítě znalo německy, že němčina u nás stále potřebuje, a že konečně, kdyby dítě své dali do české školy, mohli by se nadíti toho, že, je zaměstnavatel z práce propustí. Němečtí verbíři ukazují jmenovitě ve svých letáčích, že bez němčiny nelze se státi ani kaprálem.

Je ovšem správné to, co už řekl před lety přední náš vůdce národní a politický Karel Havlíček Borovský: Člověk jest tolikrát člověkem, kolik řečí umí. Ovšem jen člověk moudrý! Hlupák, který mluví na př. třemi jazyky, jest trojnásobným hlupákem, protože mluví hloupostí ve třech jazycích. Němec Jean Paul praví: „Uměti mluvit cizím jazykem, ale nemít žádných vědomostí, je totéž, jako mítí tobolku, ale prázdnou bez peněz“. Je sice správným, že dítě v německé škole přiučí se němčině,

ale jak dané zkušenosti ukazují, jen nedostatečnou měrou. Jiných vědomostí však ze škol německých české děti si neodnesou. Je to přirozené. Dítě v německé škole nerozumí svému učiteli, který k němu mluví jazykem cizím, mrtvým, dítě nemůže pochopiti, co mu učitel vykládá, hledí na něj tupě bez duše, lhostejně; přirozeně nastává u dítěte duševní ochablost, tupost, což má za následek, že dítě na polo zblbne. Jen dítě vynikajících, krom obvyčejných schopností po dlouhém trýznění ducha přiučí se po několika letech, kde už jiné děti, které chodí do školy, kde se vyučují jazykem mateřským, nabyly četných vědomostí, — jazyku německému tolik, že může svého učitele sledovati. Je známým, a učitel německých škol doznáním faktem, že děti české na školách cizojazyčných neprosplívají, propadají, ničemu se nenaučí, i nad to hynou tělesně a také mravně. Duše děcka je vždy více nakloněna ke zlému než k dobrému. Když dítě jest nuceno seděti tiše ve škole, zaměstnává se, poněvadž slovům učitele nerozumí a tudíž učení ho nezajímá, přirozeně darebáctvím, čímž svedeno je na cestu zlou. A statistika nám dokazuje, že nejvíce trestaných individuí a darebáků vyšlo ze školy, kde vyučovalo se jiným jazykem, než mateřským jazykem dotyčného dítěte. A že bez němčiny člověk ani kaprálem se nestane? Zjistěte žádný otec, žádná matka nevychovává své dítě jedině proto, aby z dítěte se stal kaprál, nýbrž jen proto, aby z dítěte byl řádný, rozšafný a moudrý občan, který v příštím životě dovedl by svou existenci uhájiti: Ostatně dokazují nám zkušenosti, že nejvíce poddůstojníků i u německých pluků je původu českého; jsou to lidé čeští, kteří teprve v pozdějším životě němčině se přiučují a kteří vychodili výlučně školy české. Tedy tyto námitky německých verbířů jsou nesmyslné! Naopak jen česká škola dá českému dítěti tak veliké

vědomosti v jazyku německém, že to dítě, které v dalším životě němčiny skutečně potřebuje, se jí pak praktickým užíváním snadno, doučí. — Německá škola vychovává však české dítě v nenávisti ke všemu českému. Dítě takové český původ svůj zapírá, nenávidí české národnosti posmívá se svým rodičům, stydí se za ně. Ve Vídni je známý ukaz, že české děti chodící do německých škol, pokřikují i na vlastního českého otce: „Sauböhm, häng dich auf!“ (Svinský Čechu, oběs se!) Při přednášce na téma „České dítě do české školy konané“ v Leskovicí přiznal se jeden český otec, že jeho dítě stydí se za něj, protože je Čech, a že nechce ani s ním jíti přes Frýdek! Pobloudilý otec ten měl však tak uboze vyvinutý cit otcovský a cit vlastního sebevědomí, že prohlásil, že je hrdým na toto chování svého dítěte, které ví, že je cosi lepšího než on.

Český otče, česká matko! I Ty chceš, aby vlastní Tvé dítě se za tebe stydělo, aby tebou pohrdalo?! Jak řečeno, dětem českým v německých školách je vštěpována krajní nenávist ke všemu českému a nenávist ta jde tak daleko, že v Mor. Ostravě, dne 14. března 1906 žák německé školy R. Onderka z pouhé národní zášti ostrým nožem probodl bývalého svého spolužáka z české školy Al. Brože. Český otče! Česká matko! Chceš jedním svým dáti podnět k tomu, aby tvé dítě někdy podobného skutku se dopustilo?! Německá škola podlamuje také charakter dítek jí vychovávaných. Z dítek vyšších z německých škol právě regrutují se různí ti štrebři, stávkokazi, donášeči, jimž jakýkoliv pojem solidarity a humanity je směšným. Moudrým rodičům ostatně musí býti nápadno, proč tak úsilovně pracují Němci k tomu, aby dostali české děti do svých německých škol. Odpověď leží na snadě. Německý kapitál potřebuje lidi nemyslicí povolně,